

NACOBIEZU

NACOBIEZU

Opracowała Agnieszka Szczepaniak

Ustaliliśmy cele, więc wiemy dokąd zdążamy, co chcielibyśmy wspólnie osiągnąć.

Teraz musimy ustalić, jakie zjawiska i fakty pokażą, że osiągnęliśmy założone cele na danej lekcji, jak i dla większego działu.

Nacobezu - na co będę zwracać uwagę, to inaczej kryteria oceniania, czy kryteria sukcesy.

Są dwa aspekty nacobezu.

- jeden, to zawężenie i/lub uszczegółowienie lub uszczegółowienie celów lekcji tak, aby uczeń dokładnie wiedział, czego ma się nauczyć, na czym skupić uwagę w trakcie lekcji oraz jaki efekt jego pracy jest pożądany,
- drugi, to określenie nacobezu przed sprawdzianem, czy pracą domową.

I aspekt - nacobezu na lekcji.

Nauczyciel powinien ustalić, jakie zjawiska wykażą, że ustalony cel lekcji został osiągnięty.

Określenie tych kryteriów i poinformowanie o nich uczniów jest korzystne zarówno dla ucznia jak i nauczyciela.

Temat: Wzory na pola czworokątów

Cele:

1. *Uczeń zapoznaje się z wyprowadzeniem wzorów na pole czworokąta.*
2. *Uczeń zna wzory na pole równoległoboku, trapezu, deltoidu i prostokąta.*
3. *Uczeń stosuje wzory w zadaniach z poleceniem obliczenia pola czworokąta.*

Cele sformułowane w języku ucznia: *Będziesz znał wyprowadzenie wzoru na pole czworokąta, wzory na pole równoległoboku, trapezu, deltoidu i prostokąta i będziesz potrafił zastosować je w zadaniach z poleceniem obliczenia pola czworokąta.*

Nacobiezu:

1. *Przeczytasz zadanie ze zrozumieniem, wykonasz rysunek i oznaczysz dane.*
2. *Dobierzesz do zadania odpowiedni wzór.*
3. *Prawidłowo zaplanujesz rozwiązanie.*
4. *Podstawisz dane i wykonasz prawidłowo obliczenia.*
5. *Zapiszesz odpowiedź.*

Innym przykładem może być lekcja języka polskiego poświęcona frazeologizmom, których źródłem jest mitologia. Nauczyciel podczas lekcji przypomina różne mity, ale celem nie jest to, żeby uczniowie znali je dokładnie tylko to, by pamiętali frazeologizmy, znali kontekst ich powstania oraz ich znaczenie.

Cel lekcji: „Po lekcji będziesz znał omawiane na lekcji mity, umiał użyć w zdaniach poznanych frazeologizmów tak, by z kontekstu wypowiedzi wynikało jego znaczenie.”

Nacobezu:

1. *Wymienisz co najmniej 5 związków frazeologicznych i podasz, z jakich mitów pochodzą.*
2. *Wyjaśnisz znaczenie poznanych na lekcji związków frazeologicznych.*
3. *Dopasujesz do opisanych sytuacji odpowiednie związki frazeologiczne.*
4. *Napiszesz co najmniej pięć zdań z użyciem związków frazeologicznych tak, by z kontekstu wynikało ich znaczenie.*

Temat: Budowa atomu, a jego miejsce w układzie okresowym pierwiastków chemicznych.

Cele lekcji w języku ucznia:

- dowiem się, jakich informacji dostarcza układ okresowy pierwiastków,
- nauczę się rysować model atomu danego pierwiastka.

Nacobezu:

- wyjaśnisz, jakich informacji o budowie atomu dostarcza numer grupy, a jakich numer okresu,
- podasz informacje wynikające z liczby atomowej pierwiastka,
- podasz informacje o pierwiastku na podstawie położenia w układzie okresowym,
- narysujesz model atomu pierwiastka.

Temat: Zjawisko załamania światła.

Cele lekcji:

- uczeń wyjaśnia i rozumie na czym polega zjawisko załamania światła,
- uczeń potrafi zauważyć to zjawisko w swoim otoczeniu.

Cele sformułowane w języku ucznia:

- Wiem, w jakich warunkach i dlaczego załamuje się światło,
- potrafię zauważyć to zjawisko w przyrodzie.

Nacobezu:

- wyjaśniasz, kiedy światło zmienia kierunek rozchodzenia się,
- wyjaśniasz, dlaczego tak się dzieje,
- podajesz przykłady występowania tego zjawiska w przyrodzie,
- podajesz zastosowanie tego zjawiska w technice.

II aspekt - nacobezu do sprawdzianu lub pracy domowej

Korzyści zarówno dla ucznia jak i nauczyciela.

Uczeń:

- czuje się bezpiecznie, gdy wie, że nauczyciel nie zaskoczy go dodatkowym kryterium oceny,
- stara się zwracać uwagę na to, co nauczyciel będzie oceniał w jego pracy,
- wie, co powinno znaleźć się w jego pracy,
- jest zainteresowany późniejszym komentarzem nauczyciela do jego pracy, gdyż wie, co nauczyciel oceniał.

Nauczyciel:

- zastanawia się i analizuje sens zadań zadawanych uczniom na sprawdzenie lub pracy domowej,
- dostosowuje zadania na sprawdzianie do wcześniej podanych uczniom nacobezu do lekcji,
- w czasie sprawdzania prac uczniowskich skupia się tylko na tym, co zapowiedział,
- ocena pracy ucznia jest sprawiedliwsza, nauczyciel ma mniej skarg dotyczących jego oceny prac uczniów.

Jak ustalać nacobezu?

Jest kilka sposobów:

- nauczyciel może sam je ustalić i podać je uczniom.
- może też ustalić je razem z uczniami.

Wielkość i treść nacobezu.

Zawsze zastanówmy się:

- co nasi uczniowie naprawdę muszą wiedzieć po lekcji?
- czy może są zagadnienia, które utrwalą się przy innym temacie?
- Z czego zrobię klasówkę w przyszłości?

Dobrze jest pamiętać przy układaniu nacobezu, że jeśli nie będzie ono za wielkie, to uczniowie będą się w stanie nauczyć wszystkiego, czego oczekujemy i będą mogli osiągnąć sukces. A to spowoduje, że będą chcieli dalej się uczyć.

Warto więc zaryzykować małe nacobezu!

Ocenianie tylko tego, co było
zapowiedziane w *nacobezu*?

Chcemy, by młodzież była odpowiedzialna, mądra, systematyczna, konsekwentna, więc wymagajmy tego również od siebie. Jeżeli uzgodnimy lub podamy konkretne nacobezu, to powinniśmy się tego trzymać.

Ważne, by być uczciwym w stosunku do ucznia i nie oceniać tego, o czym nie wspominaliśmy w nacobezu.

Jak odróżnić cele lekcji od nacobezu?

Nacobezu to dokładne wytyczne dla ucznia, wskazówki, czego uczeń musi się nauczyć.

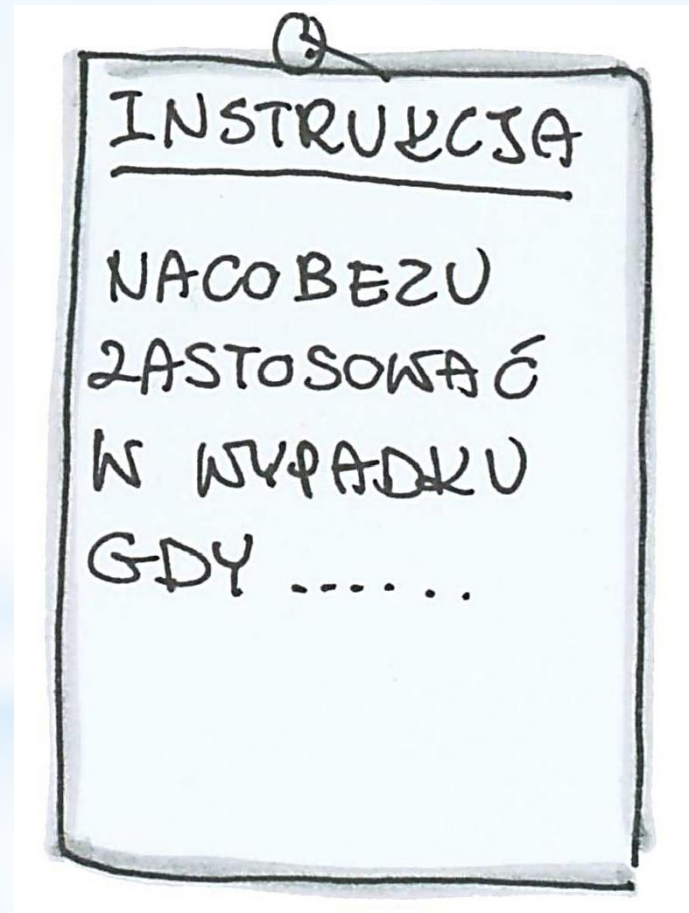
Pytanie o cele: po co chcę tego uczyć?, po co mamy się tego uczyć?

Pytania o nacobezu: co będę chciała sprawdzać?, o co spytam na sprawdzianie?

Pytania te pokazują, że cele i nacobezu nie są tożsame. Cel jest po to, by rozumieć, po co się czegoś uczę jako uczeń i po co tego uczę jako nauczyciel.

Nacobezu ma uzmysławić, czego dokładnie uczeń ma się nauczyć, co ma umieć, czego nauczyciel będzie od uczniów wymagał.

Kiedy stosujemy nacobezu?

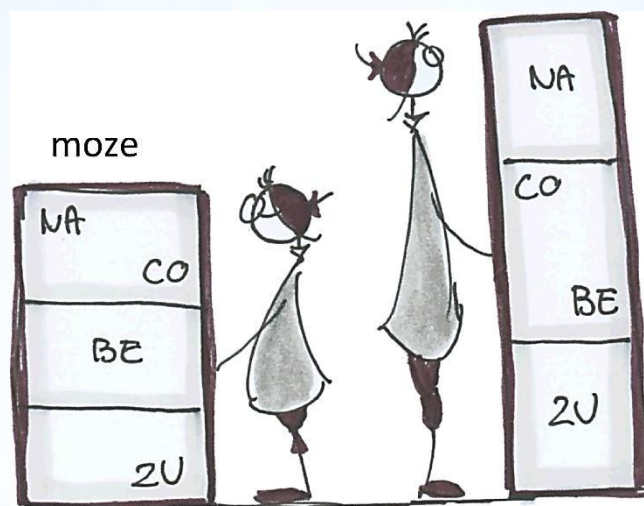

Nacobezu jest elementem oceniania, który ma ułatwić sprawdzenie, czy cel został osiągnięty. Skoro tak, to powinno ono towarzyszyć każdemu celowi, czyli występować tam, gdzie uważamy, że warto podać cele.

Czasami ogólne nacobezu na początku działu zdaje egzamin. Na przykład w klasach początkowych, gdzie nauczyciele grupują wiadomości i kształcą umiejętności wokół pewnego zagadnienia. Zapisane czytelnie i jasno zaprezentowane nacobezu, umieszczone w widocznym miejscu i przypominane w trakcie realizacji kolejnych zadań może być naprawdę dobrym rozwiązaniem.

W dalszym kształceniu podawanie nacobezu do dużych partii materiału nie pomaga uczniowi uczyć się, bo on go po prostu nie zapamięta.

Dostosowanie nacobezu do poziomu uczniów.

O jakich uczniach powinien myśleć nauczyciel przystępując do formułowania nacobezu - o zdolnych, przeciętnych, słabych, czy o tych z dysfunkcjami?

Nauczyciel formułuje nacobezu dla **wszystkich uczniów w klasie.**

Nacobezu określa umiejętności i wiedzę, które chcielibyśmy, aby opanowali wszyscy uczniowie.

Bazujemy na jednym nacobezu i dodajmy lub odejmujemy kryteria indywidualnie.

Czy nacobezu w ogóle jest potrzebne?

Uczeń czytając wymagania programowe nie wie, które z nich są najważniejsze i na co zwrócić szczególną uwagę. Zrozumiałe nacobezu jest mu bardzo pomocne, a już nieocenione jest dla uczniów, którzy opuścili lekcję lub dla uczniów z dysfunkcjami.

Zapisane w zeszycie nacobezu to skarb dla ucznia. Przecież po paru lekcjach, paru tygodniach, a nawet po paru godzinach uczeń mający po 6-7 lekcji dziennie nie ma szans spamiętać stawianych mu wymagań.

Uczeń, który ma zapisane nacobezu do każdej lekcji, łatwiej i sprawniej może rozplanować sobie czas na przygotowanie do sprawdzianu.

Brak czasu na *nacobezu*?

Jak podawać nacobezu, by nie ograniczać czasu na lekcji?

Jest na to kilka sposobów:

- najprościej jest zapisywać na tablicy (np. na jej bocznym skrzydle) cele i nacobezu, uczniowie mogą przepisywać podczas gdy nauczyciel sprawdza obecność i wpisuje temat do dziennika,
- można też nacobezu drukować na karteczkach i dawać uczniom do wklejenia do zeszytów.
- można zapisywać i drukować cele i nacobezu na kartkach formatu A-4 i wywieszać je na ścianie, po skończonej lekcji kartkę wkładamy do segregatora i w ten sposób archiwizujemy cele i nacobezu.

Obawa o niepowodzenia uczniów na egzaminach oraz w dalszym kształceniu.

Jeżeli przez trzy lata kształcimy umiejętności kluczowe i mobilizujemy uczniów do samodzielnego myślenia i wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce, powinno to zaprocentować na egzaminie. To, czego nauczyli się korzystając z nacobezu, nie ulatnia się jak kamfora, jeśli tylko jest odpowiednio utrwalone.

Jeżeli ktoś posiada podstawową umiejętność selekcjonowania i przetwarzania informacji, to poradzi sobie także bez konkretnego nacobezu.

Ważna jest świadomość nauczycieli, po co podajemy nacobezu: robimy to właśnie po to, żeby uczeń osiągnął sukces na egzaminie czy też sprawdzianie!

DZIĘKUJĘ

